

Algemeen	
Onderwerp	CEO Jeugd 2018
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Loes ter Horst
Eenheid	Sturing
E-mail	l.terhorst@regiogv.nl
Kenmerk	19.0011126
Datum	27 mei 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Instemmen met het Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2018

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
21-05-19	Klankbordgroep Jeugd	Adviseren	Opmerkingen zijn verwerkt in rapportage.
28-05-19	Uitvoeringsoverleg	Vaststellen	Geen opmerkingen. Positief advies
06-06-19	Directie-overleg	Vaststellen	Positief advies
26-6-19	Portefeuillehoudersoverleg	Vaststellen	
26-6-19	Colleges	Vaststellen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Gemeenten zijn op basis van de Jeugdwet verplicht om een cliëntervaringsonderzoek (CEO) uit te voeren onder ouders en jongeren die gebruik maken van hulp en ondersteuning in het kader van de Jeugdwet. In 2018 is de keus gemaakt om op kwalitatieve wijze de ervaringen van ouders en jongeren te onderzoeken. Hiervoor is gebruik gemaakt van o.a. input uit de Samenkracht! bijeenkomsten. De bijgevoegde rapportage wordt op uiterlijk 1 juli naar het ministerie gestuurd.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Rapport Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2018

Clïentervaringsonderzoek Jeugd 2018

Ons kenmerk: | 19.0010950
Versie: | Concept
Datum: | 30 juni 2019
Contactpersoon: | Loes ter Horst
E-mail: | l.terhorst@regiogv.nl

INHOUD

Inleiding	3
Kwalitatief onderzoek	3
Leeswijzer	5

Clïëntervaringen	7
Ernstige enkelvoudige dyslexie	7
Autisme	7
Pleegzorg	8
Verbinding onderwijs en jeugdhulp	9

Vooruitblik 2019	9
Bijlage: Tips voor jongerenparticipatie	10

Inleiding

Gemeenten zijn op basis van de Jeugdwet verplicht om een cliëntervaringsonderzoek (CEO) uit te voeren onder ouders en jongeren die gebruik maken van hulp en ondersteuning in het kader van de Jeugdwet. In 2016 en 2017 hebben de gemeenten Huizen, Weesp, Blaricum, Laren, Gooise Meren, Hilversum en Wijdmeren de Regio Gooi en Vechtstreek gevraagd het CEO via vragenlijsten uit te voeren. De respons is echter laag gebleken en de resultaten leveren niet de gewenste stuurinformatie op. In 2017 is om deze reden de keus gemaakt om op kwalitatieve wijze de ervaringen van ouders en jongeren te onderzoeken. Deze aanpak is ook gehanteerd voor het CEO 2018.

Kwalitatief onderzoek

Via de werkwijze getiteld 'Samenkracht!' geven gemeenten sinds een aantal jaren in regionaal verband vorm aan vraaggestuurd werken door het betrekken van ouders en jongeren bij beleid en uitvoering in het jeugddomein. O.a. via dialoogsessies gaan bestuurders en ambtenaren in gesprek met ouders en jongeren over hun ervaringen. Daarnaast organiseren gemeenten lokaal bijeenkomsten met inwoners om hun perspectief in beeld te krijgen.

Verschillende werkvormen

In 2018 zijn verschillende werkvormen en methoden ingezet om ervaringen van ouders en jongeren te onderzoeken en hen te betrekken bij projecten op het gebied van jeugdhulp: spiegelbijeenkomst, focusgroep, enquête, werkbezoeken, observaties, informatiebijeenkomst en een werkgroep. Daarnaast is er vanuit Samenkracht! een factsheet opgesteld voor gemeenten met tips voor het betrekken van jongeren bij beleid en uitvoering (bijlage 1).

Nieuwe en bestaande onderwerpen

In 2018 zijn ouders en jongeren op de onderwerpen bevroegd over hun ervaringen met de volgende onderwerpen (tabel 1). Daarnaast hebben pleegouders vanuit hun ervaringen meegedacht en geholpen bij een informatiebijeenkomst en werving van nieuwe pleegouders.

Onderwerp	Deelnemende jongeren/ouders	Lokaal / regionaal
Ernstige enkelvoudige dyslexie	Zeven ouders die ervaring hebben met de toeleiding naar EED.	Regionaal
Autisme	Leerling/jongere met autisme, leerkracht/coach, onderwijsassistent, moeder van twee kinderen met autisme.	Huizen
Pleegzorg (vervolg op input 2017)	Twee pleegouders	Regionaal
Verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp	Ondersteuningsplan Raad Qinas, diverse klassen van het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs De Mozarthof	Regionaal

De gespreksonderwerpen zijn o.a. toegang tot de hulp, kwaliteit van de dienstverlening, het effect van de hulp op het leven van jongeren en ouders, samenwerking tussen zorgorganisaties en de samenhang met onderwijs. Daarnaast is er in gesprekken en bijeenkomsten veel ruimte voor ouders en jongeren om zelf gesprekspunten in te brengen.

Naast deze drie nieuwe onderwerpen en een vervolgbijeenkomst op een onderwerp van 2017, zijn de gemeenten in 2018 verder aan de slag gegaan met de resultaten uit het CEO 2017 door de resultaten te gebruiken voor het Transformatieplan Jeugd¹ (2019-2021).

Tabel 2 laat zien welke input van ouders en jongeren uit 2017 verwerkt is in het Transformatieplan Jeugd. Tabel 3 is een overzicht van de nieuwe (vervolg)onderwerpen en werkvormen die in 2018 ingezet zijn om ervaringen van jongeren en ouders op te halen.

Tabel 2: Input ouders/jongeren en actielijnen opgenomen in het Transformatieplan Jeugd 2019-2021

Positieve punten jeugdhulp	Aandachtspunten jeugdhulp
<ul style="list-style-type: none"> - Jeugd en Gezin (voorheen: CJG) biedt laagdrempelige opvoedondersteuning. - Contacten met de gemeentelijke consultants worden als positief ervaren. Het is belangrijk dat er één, deskundig, aanspreekpunt is voor gezinnen. - Ouders worden betrokken bij de zorgplannen voor dagbehandeling. Het is belangrijk dat er de keukentafelgesprekken ook goed geluisterd wordt naar ouders: hoe hebben zij het de afgelopen jaren georganiseerd? - Ouders ervaren een soepele overgang van de ene aanbieder naar de andere bij dagbehandeling. - Pleegzorgwerkers zijn goed bereikbaar en hebben relevante kennis. - Pleegkinderen zijn positief over hun voogd wanneer de voogd goed naar hen luistert en betrokken is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders willen ondersteuning bij het regelen van zorg en hebben behoefte aan vergelijkingsinformatie over aanbieders. - Pleegouders hebben ondersteuning nodig bij het regelen en uitzoeken van praktische zaken bij de opvang van een kind. - Ouders hebben behoefte onafhankelijke cliëntondersteuning en informatie over rechten en plichten. - Er wordt gestuurd op een einddatum, terwijl dit bij jeugdigen met een chronische/structurele beperking weinig zinvol is. Wanneer een indicatietermijn afloopt, verwachten ouders dat gemeenten ruim op tijd actie ondernemen. - Er is meer bekendheid en samenwerking tussen professionals nodig. - Kinderen die met (pleeg)zorg te maken hebben willen duidelijkheid over hun situatie en eventuele veranderingen en goed begeleid worden naar de overgang naar 18+. Ook na hun 18e houden jongeren behoefte aan een betrouwbare volwassene die hen bijstaat. - Persoonlijke aandacht en maatwerkoplossingen zijn nodig voor jongeren die uitvallen uit school. - Pleegouders hebben behoefte aan uitwisseling met elkaar.
Actielijnen	
<p>1. Preventie en vroegsignalering: Bevorderen van vroegsignalering door het vindplaatsgericht werken te bevorderen. Hierdoor eerder en vaker lichte ondersteuning</p>	

¹ In dit plan is opgenomen welke acties de gemeenten Gooi en Vechtstreek (Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp, Wijdmeren) de komende jaren uitvoeren om de volgende – door het Rijk vastgestelde – doelstellingen te bereiken: betere toegang tot jeugdhulp, meer kinderen zo thuis mogelijk opgroeien, alle kinderen de kans bieden zich optimaal te ontwikkelen, kwetsbare jongeren beter op weg helpen om zelfstandig te worden, jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt, investeren in vakmanschap van jeugdprofessionals.

inzetten. Resultierend in een zichtbare afname in toewijzingen jeugdhulp / jeugd GGZ in 2022. Maar nog steeds tijdige doorverwijzing naar zware hulp, waar onvermijdelijk.

2. **Minder administratie, meer zorg:** Terugbrengen van de administratieve lasten voor de aanbieders en gemeenten.
3. **Minder wachtlijsten en kortere wachtlijsten:** Terugdringen van de wachtlijsten die er vooral binnen de jeugd GGZ zijn.
4. **Zo thuis als mogelijk opgroeien:** Minder kinderen in een 24 uursinstelling. Interventies om kinderen bij eigen ouders te laten opgroeien vaker en effectiever inzetten. Meer kleinschalige, gezinsgerichte en perspectief biedende voorzieningen in het verblijfsaanbod.
5. **Jongeren doen mee:** Het aantal voortijdig schoolverlaters en (grijze) thuiszitters blijvend verlagen. Kwetsbare jeugdigen zijn in beeld en zitten op school, hebben (passend) werk hebben of hebben anderszins een zinvolle daginvulling. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp verbeteren.
6. **Kinderen groeien veilig op:** Minder ouder(s), opvoeder(s), kinderen krijgen een maatregel door de rechter opgelegd.
7. **Kennis, vaardigheden en ondersteuning:** Het versterken van de inhoudelijke kennis en deskundigheid, maar ook kennis van de sociale kaart bij uitvoerende professionals.

Tabel 3: Onderwerpen en werkvormen 2018

Onderwerp	Werkvorm
Ernstige enkelvoudige dyslexie	- Focusgroep - Enquête
Autisme	- Spiegelbijeenkomst
Pleegzorg	- Werkgroep Informatiebijeenkomst - Werkgroep wervingscampagne nieuwe pleegouders - Werving stagiaire UvA voor inrichten pleegzorgplatform t.b.v. onderling contact voor pleegouders
Verbinding onderwijs en jeugdhulp	- Werkbezoek: observaties in klassen - Gesprek met Ouder Participatieraad

De uitkomsten van de sessies met ouders en jongeren zijn gebruikt:

- Om bestuurders te informeren over succesfactoren en knelpunten;
- Als input voor regionale projecten, notities en verbeterplannen.

Voor het CEO 2018 zijn de verslagen gebundeld, geanalyseerd en verwerkt in een rapportage. Dit overzicht levert een nuttig en kwalitatief beeld op van de ervaringen van jongeren en ouders.

Leeswijzer

De rapportage is samengesteld op basis van de verslagen van de diversie sessies en werkvormen met ouders en jongeren. Achtereenvolgens komen aan bod: ernstige enkelvoudige dyslexie, autisme, pleegzorg en verbinding onderwijs en jeugdhulp. Per thema staat beschreven wat de ervaringen van ouders en/of jongeren zijn. Verder worden verbeterpunten en succesfactoren vanuit cliëntperspectief benoemd.

Clïentervaringen

Ernstige enkelvoudige dyslexie

De gemeenten in regio Gooi en Vechtstreek wilden graag de huidige wijze van signaleren en testen van kinderen op ernstige enkelvoudige dyslexie (EED) evalueren. Hoe ervaren ouders de weg die zij met hun kind afleggen vanaf het moment dat er signalen of zorgen ontstaan, de aanmelding bij de regio voor een test, de test voor een eventuele diagnose en de ondersteuning/hulp daarna. Hiertoe is een focusgroep gehouden met ouders van kinderen die zich aangemeld hebben voor een test naar en waarbij dat al dan niet tot een diagnose heeft geleid, in het afgelopen jaar. Vervolgen is nog een korte enquête uitgezet. Hieronder staan de belangrijkste uitkomsten samengevat:

Belangrijkste conclusies ernstige enkelvoudige dyslexie
Bekendheid en toegankelijkheid
Duidelijke behoefte aan informatie over ondersteuning; zowel over het proces en criteria m.b.t. EED als wat school kan bieden en welke mogelijkheden er zijn. In de huidige situatie is het afhankelijk van docent en intern begeleider welke informatie hierover wordt verteld aan ouders en ouders moeten zelf veel uitzoeken. EED/ vermoeden van EED heeft een grote impact op het gezin. Het is een lange procedure en het vraagt veel tijdsinzet en energie. Het duurt lang voordat er getest mag worden op EED i.v.m. het aantonen van de ernst en hardnekkigheid. Het proces inkorten waar mogelijk, is wenselijk. Wanneer er aangemeld mag worden, ontvangen ouders snel informatie over de vervolgstappen.
Kwaliteit van de hulp
Behoeft aan: meer informatie (specialisatie, wachttijden) over de verschillende aanbieders en inzicht in beoordeling over behandelaar. De vragenlijst die in moet worden gevuld bij de behandelaar, kost weer tijd/energie. De tests die door de behandelaar wordt gedaan – van 2 dagdelen – worden als uitputtend ervaren. Behoeft aan duidelijke informatie over het proces; het was niet voldoende helder dat de behandelaar nog diagnosticeert. Bij de keuze voor de behandelaar speelt het advies vanuit school/ de intern begeleider een grote rol.
Effecten van de hulp
De toewijzing voelt als erkenning.
Wat hebben we gedaan met de resultaten
Informatie over wachtlijsten is opgenomen in het overzicht van de aanbieders. De website aangepast met meer informatie en duidelijkere informatie. Deze website is ook gedeeld met alle intern begeleiders binnen het primair onderwijs in de regio, zodat zij hier goed van op de hoogte zijn. Hier hebben de gemeenten meerdere positieve reacties op ontvangen. Informatie over wachttijden is ook opgenomen. In brede zin zijn de gemeenten bezig met het creëren van meer inzicht over aanbod en de beoordeling daarop door klantervaringen. Dit gaat niet alleen over EED, maar over alle jeugdhulp.

Autisme

De gemeente Huizen wilde graag weten wat jongeren met autisme (en hun ouders en leerkrachten) ervaren en waar zij behoefte aan hebben. Via een spiegelbijeenkomst met een leerling, ouder,

leerkracht en een onderwijsassistent hebben zij deze ervaringen opgehaald. Het gesprek ging o.a. over het vinden van de juiste onderwijsplek, maatwerk, kennis van autisme en integrale ondersteuning. Hieronder staan de belangrijkste uitkomsten samengevat:

Belangrijkste conclusies autisme
<p>Bekendheid en toegankelijkheid</p> <p>Jongere heeft diverse scholen bezocht voor de juiste onderwijsplek gevonden was. Meer informatie of bekendheid over autisme had kunnen helpen sneller een plek te vinden.</p> <p>Ouders/kind kunnen goed beoordelen of begeleiding bij het zelfstandig gaan wonen nodig is, deze zorg zou dan niet geweigerd mogen worden omdat er volgens de consulent sprake is van voldoende vaardigheid. Ouders hebben een cursus/begeleiding nodig, zeker als zij zelf autistisch zijn. Ouders hebben behoefte aan 'Geef me de vijf'. Deze hulp is niet ingekocht. Een cursus kost € 500 p.p. Zorg dat mensen (o.a. ouders) weten waar ze informatie kunnen halen en wat er is in Huizen/de regio. Organiseer bijeenkomsten en voorlichtingen (met het Autismenetwerk) in Huizen en kijk of er aanbod gerealiseerd kan worden dat er nog niet is (zoals een anti-café voor jongeren).</p>
<p>Kwaliteit van de hulp</p> <p>Op school is het belangrijk dat iedereen zichzelf mag zijn, dat er uitzonderingen mogelijk zijn. Naast ouders hebben ook broers en zussen aandacht en ondersteuning nodig. Zorg voor integrale ondersteuning.</p>
<p>Effecten van de hulp</p> <p>Een training helpt ouders om te leren hoe je ermee om gaat: autisten nemen alles letterlijk en kunnen niet generaliseren. Grenzen stellen, structuur aanbrengen, plannen. Begrip tonen als het niet lukt. En oppassen dat de relatie niet symbiotisch wordt (altijd voor je kind denken, alles willen invullen en voor zijn).</p>
<p>Wat hebben we gedaan met de resultaten</p> <p>De gemeente Huizen is gestart met 'Chill Aut', een wekelijkse besloten avond met activiteiten in het jongerencentrum voor jongeren met autisme.</p> <p>De gemeente heeft de cursus Geef me de 5 aangeboden aan 24 ouders van kinderen met autisme. Zij hebben in vier cursusdagen beter leren afstemmen op hun kind(eren).</p> <p>Enkele collega's van de gemeente Huizen volgen nu een training om zelf Spiegelbijeenkomsten te organiseren omdat dit zo'n mooie manier is gebleken om ervaringen van cliënten, inwoners etc. op te halen.</p>

Pleegzorg

De gemeenten hebben in 2017 gesprekken gevoerd met pleegkinderen en pleegouders. De pleegouders gaven aan vaker betrokken te willen worden, o.a. bij het organiseren van contacten tussen pleegouders onderling en bij de werving van nieuwe pleegouders. Hieronder staan de activiteiten samengevat die in 2018 zijn georganiseerd als opvolging op de gesprekken in 2017:

Activiteiten pleegzorg
<p>Ervaringsverhalen van ouders en pleegkinderen zijn gebruikt in media t.b.v. werven nieuwe ouders.</p> <p>Ervaringsverhalen van ouders en pleegkinderen gebruikt tijdens de informatieavond over pleegzorg in</p>

november 2018. Geïnteresseerden konden in gesprek met pleegouders en pleegkinderen om een eerlijk en realistisch beeld te krijgen over pleegzorg. Op basis daarvan konden ze bepalen of ze zich wel of niet aanmelden als aspirant pleegouder.

Ervaringsverhalen van pleegouders zijn geplaatst op de nieuwe website www.pleegoudergv.nl³.

In het najaar van 2018 is een stagiair geworven van de UvA voor het inrichten van een pleegzorgplatform.

Verbinding onderwijs en jeugdhulp

Beleidsadviseurs en consultants van gemeenten en Regio zijn in juli 2018 op werkbezoek geweest bij het (Voortgezet) Speciaal Onderwijs De Mozarthof. Zij zijn in gesprek geweest over een betere verbinding tussen onderwijs en gemeenten/jeugdhulp en wat daarvoor nodig is. De beleidsadviseurs en consultants hebben een ochtend meegedraaid in de verschillende klassen en hebben met eigen ogen de problematiek, situatie en het belang van jeugdhulp binnen het onderwijs gezien.

Daarnaast zijn twee beleidsadviseurs aanwezig geweest bij een vergadering van de Ondersteuningsplan Raad van Qinas. Hierin zitten ouders, leerling en docenten uit het voortgezet onderwijs. Zij zijn in gesprek gegaan over de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten. De resultaten van deze gesprekken zijn hieronder samengevat:

Belangrijkste conclusies verbinding onderwijs en jeugdhulp

In het gesprek met de Ondersteuningsplan Raad werden als verbeterpunten genoemd: de bereikbaarheid van de gemeenten en het klantgesprek met ouders (contact maken, luisteren). De Mozarthof gaf verschillende knelpunten aan, waaronder de moeizame contacten met gemeenten en de manier van financiering. Door de persoonsvolgende financiering op basis van beschikkingen, staat de zorgcontinuïteit onder druk en het voelt als een bureaucratische en administratieve last.

Wat hebben we gedaan met de resultaten

Gemeenten hebben vaste consultants gekoppeld aan school met o.a. 06 nummer en email; zo hebben de scholen per gemeente 1 aanspreekpunt en kunnen ze sneller contact leggen.

De gemeenten gaan in schooljaar 2019-2020 twee pilots draaien met jeugdhulpverleners binnen het sbo en (v)so op basis van fte bekostiging. Hiermee wordt de zorgcontinuïteit gegarandeerd en neemt de bureaucratische/administratieve last af. Op basis van de evaluatie wordt het vervolg bepaald.

Vooruitblik 2019

In 2019 wordt gestart met de uitvoering van het transformatieplan jeugd. Hierbij worden ouders en jongeren betrokken. Per project en actielijn wordt een aanpak gemaakt voor de manier waarop ouders en jongeren betrokken worden, zodat er goed aangesloten kan worden bij thema en doelgroep.

² <https://www.pleegoudergv.nl/pleegouder-zijn/verhalen-van-pleegouders/>

³ <https://www.pleegoudergv.nl/pleegouder-zijn/verhalen-van-pleegouders/>

Bijlage: Tips voor jongerenparticipatie

Inleiding

Jeugdigen zijn een belangrijke groep inwoners voor gemeenten. Een groot deel van de wettelijke verplichtingen van gemeenten in het sociaal domein (o.a.: jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen) heeft betrekking op jeugdigen. Het is dan ook belangrijk (en leerzaam voor de jeugdige zelf) dat jeugdigen hun stem kunnen laten horen aan de gemeente. Wat zijn hun ervaringen, wat kan er beter, hoe kijken zij naar de toekomst?

Concreet gaat jongerenparticipatie om:

- **Inspraak:** jongeren kunnen hun mening geven;
- **Invloed:** er wordt iets met de mening of het idee gedaan;
- **Eigen initiatief:** jongeren kunnen dingen organiseren.

Jongerenparticipatie vraagt een andere aanpak dan het betrekken van volwassenen. Zowel in het bereiken en benaderen van de jeugdigen, als de methode om hun input te verzamelen en het gesprek aan te gaan. In deze flyer zetten we een aantal tips en adviezen op een rijtje.

Duidelijk doel

Het is belangrijk om te starten met een duidelijk doel voor ogen. Daarbij is de ene jongere de andere niet, heb oog voor de diversiteit aan belangen en doelen onder verschillende groepen jongeren. Verder kun je doelen onderverdelen in: jongeren raadplegen, in dialoog met jongeren, invloed geven aan jongeren en initiatief stimuleren. Kijk op www.toolkit-jeugdparticipatie.nl voor de verschillende methodes die er zijn per doel en kies een methode die past bij de doelgroep.

Werving: peer to peer en neem de tijd

Een goede voorbereiding is het halve werk. Houd er rekening mee dat werving tijd kost. Wanneer je een panelgesprek organiseert bijvoorbeeld, neemt werving bijna een derde van de totale tijd in beslag. Stel je een jongerenraad in, dan is werving geen eenmalige actie maar een continu proces.

Persoonlijke benadering werkt het best, maak zo nodig gebruik van sleutelfiguren. Daarnaast kan het goed werken om jongeren zelf te betrekken in het organiseren van participatie, door hen bijvoorbeeld andere jongeren te laten werven. Zij weten vaak goed hoe zij de jongeren kunnen bereiken en kunnen in eigen woorden uitleggen waarom het belangrijk is dat de jongeren meedoen. Goede argumenten om jongeren te motiveren zijn: je ontmoet anderen die hetzelfde meemaken als jij, je kunt je mening geven over iets dat je belangrijk vindt en (optioneel:) je krijgt een vergoeding. Herinner de jongeren de avond/dag ervoor aan de afspraak, bijvoorbeeld via Whatsapp of sms.

Methodieken

Voor jongerenparticipatie zijn specifieke methodieken ontwikkeld. Deze methoden sluiten aan bij de belevingswereld van jongeren doordat ze, bijvoorbeeld, niet te lang duren, op een leuke locatie plaatsvinden (noodzakelijk bij moeilijk bereikbare doelgroepen) en werken met uitdagende materialen.

Jongeren hebben vaak een kortere spanningsboog dan volwassenen, zorg er dus voor dat de sessie niet langer dan anderhalf uur duurt en bouw een pauze in. Jongeren, ook al ogen ze op het eerste oog soms mondig en stoer, ervaren vaak een drempel om te zeggen wat ze vinden. Het is de taak van de volwassenen om een veilige en leuke sfeer te creëren en te bewaken, o.a. door afspraken te maken

over hoe je met elkaar omgaat. De luisterende en open houding van de volwassenen geeft daarnaast de doorslag hoe open de jongeren durven te zijn.

Luister goed en zorg voor een goede terugkoppeling

Jongeren komen graag vertellen wat ze ergens van vinden of wat ze ervaren hebben. Neem de tijd om echt naar jongeren te luisteren. Ga niet in discussie over ervaringen en gevoelens - die zijn namelijk persoonlijk en per definitie waar - maar vraag wel door ("*Wat maakt dat je dit niet fijn vindt?*"). Zo laat je merken dat je geïnteresseerd bent in hun verhaal. Maak ook duidelijk dat je echt bereid bent om er iets mee te doen. Dat betekent niet altijd dat je alles overneemt wat jongeren zeggen. Jongeren willen vooral het gevoel krijgen dat er iets gebeurt met de informatie die zij geven. Dus geef aan jongeren aan wat je met de informatie gaat doen en koppel terug wanneer je meer info hebt. En vertel ook waarom sommige dingen wel of niet kunnen.

Bronnen en links:

www.toolkit-jeugdparticipatie.nl

www.st-alexander.nl

<http://allesoverjongeren.nl/tips-jongerenparticipatie-beleidsvorming/>

<https://prodemos.nl/Voor-gemeenten/Jongerenparticipatie/>

